

Wanhoop?

Onzekere en wanhopige gevoelens in het leven van Gods kinderen?

De apostel Paulus

‘Want wij willen niet, broeders, dat gij onkundig zijt, wat onze verdrukking aangaat, die ons in Asia overkomen is, dat wij uitermate bezwaard zijn geworden boven vermogen, zodat wij zelfs aan het leven wanhoopten’ (2 Kor. 1:8).

In 1 Korinthe 15:32 schreef de apostel Paulus: ‘Als ik, naar de mens [gesproken], te Efeze tegen wilde dieren gevochten heb, wat baat het mij? Als er geen doden opgewekt worden ...’.

We weten dat de apostel in Efeze in bijzonder moeilijke omstandigheden terecht is gekomen. We kunnen dit ook lezen in Hand. 19:23-40. Uit deze verzen kunnen we opmaken dat er een opstand tegen ‘de weg’, dat betekent tegen het Christelijke getuigenis, was ontstaan. In alle moeiten had Paulus steeds weer de hulp van God ervaren. Daarom kon hij ook toen ‘de Vader der barmhartigheden en de God van alle vertroosting’ prijzen (2 Kor. 1:3).

Mozes

‘En indien Gij alzo aan mij doet, dood mij toch slechts, indien ik genade in Uw ogen gevonden heb; en laat mij mijn ongeluk niet aanzien!’ (Num. 11:15).

Wat was er voorgevallen, dat Mozes zo wanhopig was? Het volk klaagde over het eten en schreeuwde tegen Mozes. Zowel de vreemdelingen als de kinderen Israëls verlangden terug naar de vleespotten van Egypte. Ze waren niet meer tevreden met het manna (Num. 11:1-6). Toen werd Mozes de zorg voor dit opstandige volk gewoon te veel. Ondanks de moedeloosheid van deze man Gods lezen we later in Numeri 12:6-8: ‘Zo er een profeet onder u is, Ik, de HEERE, zal door een gezicht Mij aan hem bekend maken, door een droom zal Ik met hem spreken. Alzo is Mijn knecht Mozes niet, die in mijn ganse huis getrouw is. Van mond tot mond spreek Ik met hem’. Hoe genadig is de Heer!

Job

‘Daarna opende Job zijn mond, en vervloekte zijn dag. Want Job antwoordde en zeide: De dag verga, waarin ik geboren ben, en de nacht, waarin men zeide: Een jongetje is ontvangen. Die dag zij duisternis; dat God naar hem niet vrage van boven; en dat geen glans over hem schijne’ (Job 3:1-4).

‘Zodat mijn ziel de verworping kiest; de dood meer dan mijn beenderen’ (Job 7:15).

‘Mijn ziel is verdrietig over mijn leven; ik zal mijn klacht op mij laten; ik zal spreken in bitterheid mijner ziel’ (Job 10:1).

‘En waarom hebt Gij mij uit de baarmoeder voortgebracht? Och, dat ik de geest gegeven had, en geen oog mij gezien had!’ (Job 10:18).

De grootste wanhoop vinden we wel bij Job. Hoe kwam het zover? Toen satan, de verleider, voor God trad, gaf God een goed getuigenis over Job. Dit getuigenis luidde: ‘Hebt gij ook acht geslagen op Mijn knecht Job? Want niemand is op de aarde gelijk hij, een man oprecht en vroom, godvrezende en wijkende van het kwaad’ (Job 1:8; 2:3). Maar Job had een te hoge dunk van zichzelf: ‘Aan mijn gerechtigheid zal ik vasthouden, en zal ze niet laten varen’ (Job 27:6).

Maar toen God hem persoonlijk tegenkwam, zag hij zichzelf in het licht van God. Zijn inzicht en zijn verootmoediging brachten hem ertoe, dat hij zichzelf verafschuwde en in stof en as berouw had (Job 42:6).

‘Gij hebt van de volharding van Job gehoord en hebt [uit] het einde van [de] Heer gezien, dat de Heer vol van medegevoel en barmhartig is’ (Jak. 5:11).

Jeremia

‘Vervloekt zij de dag, waarop ik geboren ben; de dag, waarop mijn moeder mij geboort heeft, zij niet gezegend! Vervloekt zij de man, die mijn vader geboort heeft, zeggende: U is een jonge zoon geboren, verblijvende hem grotelijks’ (Jer. 20:14-15).

Waarom was deze trouwe profeet zo levensmoe?

De goddeloze priester Paschur sloeg Jeremia en zette hem gevangen (Jer. 20:2). De profeet had voorspeld dat God oor-deel over de stad Jeruzalem zou brengen. Jeremia had de kwaadsprekerij van velen gehoord (Jer. 20:10). En dan lezen wij kort voor zijn wanhoop zijn overtuigende woorden: ‘Maar de HEERE is met mij als een verschrikkelijke Held’ (Jer. 20:11).

Hebben we zelf ook niet soms last van deze wankelmoedigheid? Op het ene moment prijzen we de Heer en het volgende zijn we neerslachtig?

Jeremia wordt ook wel ‘de wenende profeet’ genoemd. Hij zei bijvoorbeeld in hoofdstuk 9: ‘Och dat mijn hoofd water ware, en mijn oog een springader van tranen! zo zou ik dag en nacht bewenen de verslagenen van de dochter mijns volks!’ (vs. 1) en: ‘Ik zal een geweel en een weeklacht opheffen over de bergen’ (vs. 10).

Teksten als hoofdstuk 14:17 en 15:10 verklaren zijn wankelmoedigheid. Om zijn trouw aan God en omdat hij de waarheid sprak, werd hij later door afvallige mannen uit zijn volk zelfs naar Egypte verbannen (Jer. 43:1-7).

Als wij de Klaagliederen van Jeremia opslaan, ontdekken we dat hij ondanks vele noden het tóch kon zeggen: ‘Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben. Zij zijn elke morgen nieuw, Uw trouw is groot. De HEERE is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen’ (Klaagl. 3:22-24). Deze verzen zijn al voor veel gelovigen een grote bemoediging geweest.

Elia

‘Maar hij zelf ging heen in de woestijn een dagreis, en kwam, en zat onder een jeneverboom; en bad, dat zijn ziel zou sterven, en zeide: Het is genoeg; neem nu, HEERE, mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen. En hij legde zich neer, en sliep onder een jeneverboom’ (1 Kon. 19:4-5).

Hoe standvastig stond Elia voor koning Achab, toen hij hem aankondigde dat er jaren van droogte zouden komen, waarin noch dauw noch regen zou zijn (1 Kon. 17:1)!

Ook een tweede keer was hij bereid om naar Achab te gaan, om hem te zeggen dat hij samen met het volk op de berg Karmel moest komen. Daar bewees de profeet des HEEREN Wie de ware God was. Toen liet God vuur uit de hemel op het offer neerdalen. De goddeloze profeten van Baäl werden gedood. Dat wekte de haat van de goddeloze koningin Izébel. Ze liet Elia via een bode weten: ‘Zo doen mij de goden, en doen zo daartoe, voorzeker, ik zal morgen omtrent deze tijd uw ziel stellen, als de ziel van één van

hen!' (1 Kon. 19:2). Dan zegt het volgende vers: 'Toen hij dat zag, maakte hij zich op, en ging heen, om zijns levens wil'. Het werd Elia bang te moede, terwijl er nog niets gaande was.

Gaat het ons ook niet vaak zo, dat we het ene moment pal staan en van de Heer getuigen en Hij ons getuigenis bevestigt? Dan komt er opeens een nood en we worden bang, misschien zelfs moedeloos. In gedachten 'zien' we soms meer dan er in werkelijkheid aan de hand is. Juist dan moeten we ter harte nemen wat de apostel Paulus in Efeze 6:13 geschreven heeft: 'Neemt daarom de hele wapenrusting van God op, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag, en om, na alles volbracht te hebben, stand te houden'.

De volgende Schriftplaatsen mogen ons bemoedigen:

'En zie, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding van de eeuw' (Matth. 28:20).

'En roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult mij eren' (Ps. 50:15).

'[De] Heer is mij een Helper en ik zal niet vrezen; wat zal een mens mijn doen?' (Hebr. 13:6).

'Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, die een grote beloning heeft' (Hebr. 10:35).

'Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u' (1 Petr. 5:7).

J. Schreier